

Het ontwerp van het Werelderfgoedcentrum in Lauwersoog.

ILLUSTRATIE ARCHITECTENBUREAU DORTE MANDRUP

Bouwhoogte van WEC stemt tot tevredenheid

GEA MEULEMA

LAUWERSOOG De Waddenvereniging is blij met de uitspraak van de Raad van State dat het Werelderfgoedcentrum in Lauwersoog niet hoger dan 16,5 meter mag worden.

„Met deze hoogte past het Werelderfgoedcentrum (WEC) in de omgeving, en in de openheid en weidsheid van het landschap”, zegt Bas Bijl van de Waddenvereniging. „Het valt als het ware weg in de haven.” Het liefst had hij het op maximaal 14 meter gezien „maar 16,5 meter is overkomelijk.”

De Waddenvereniging en andere natuurorganisaties stapten naar de Raad van State omdat het bestemmingsplan van gemeente Het Hogeland toestaat dat er 20 meter hoog gebouwd mag worden. Het ontwerp van het WEC is weliswaar 16,5 meter, maar zij willen uitsluiten dat er in de toekomst hoger gebouwd gaat worden. Met de uitspraak van de Raad van State moet Het Hogeland het bestemmingsplan aanpassen.

Ook Niek Kuizinga, directeur van het WEC, is tevreden. „Deze hoogte komt overeen met het ontwerp dat er ligt. De architect hoeft er niets aan te veranderen.”

Wel staat het WEC voor een nieuwe uitdaging: de enorme stijging van de bouwkosten. Kuizinga praat met onder meer het Waddenfonds, Zeehondencentrum Pieterburen en de provincies Groningen en Friesland om

te kijken of ze extra geld op tafel kunnen leggen. Ook wordt met bouwer Dijkstra Draisma uit Dokkum gesproken hoe er bezuinigd kan worden.

„We kregen in 2018 financiering van het Waddenfonds. Toen zag de wereld er heel anders uit”, zegt Kuizinga. „Iedereen snapt dat de bouw duurder uitvalt.” Hij denkt over een paar maanden de financiële puzzel rond te hebben, zodat nog dit jaar met de bouw kan worden begonnen.

Het WEC in Lauwersoog is begroot op zo'n 26 miljoen euro. Het Waddenfonds betaalde daarvan 9,7 miljoen, de provincie Groningen 5 miljoen en het Zeehondencentrum 3 miljoen. Het Hogeland en de provincie samen hebben bij NCG een verzoek uitstaan voor nog eens 6,5 miljoen euro.

Bij de eerste presentatie van het centrum zou het pand 30 meter hoog worden en 16.000 vierkante meter groot. Nu wordt het 16,5 meter hoog en 8000 vierkante meter. „Dat het kleiner is, komt vooral omdat het hotel met 50 tot 80 kamers er niet in komt, net als studentenverblijven”, zegt Kuizinga. Volgens hem is het huidige ontwerp groot genoeg om alle voorzieningen te bergen.

Zo komt er een tentoonstellingsruimte, horeca, vergaderzalen, onderzoekslaboratorium, educatief centrum en verhuist Zeehondencentrum Pieterburen ernaartoe. Het moet een (inter) nationaal toonaangevend centrum over de Wadden worden dat jaarlijks tussen de 120.000 en 150.000 bezoekers trekt.

Betere ondersteuning mensen met schulden

HOOGEZAND Midden-Groningen heeft met vijf bewindvoerderskantoren afspraken gemaakt om inwoners met schulden beter te ondersteunen.

De snelle toename van het aantal mensen dat onder beschermingsbewind staat, is hiervoor aanleiding. „Het heeft grote gevolgen als je onder beschermingsbewind komt te staan”, zegt wethouder Peter Verschuren (SP).

„Zo'n ingrijpende maatregel moet alleen ingezet worden als het echt nodig is, en zo kort mogelijk duren. Daarover hebben we nu goede afspraken gemaakt.”

Bij nieuwe aanvragen voor beschermingsbewind kijkt de gemeente mee naar de noodzaak. Verschuren: „Samen met de bewindvoerders zetten we in op het vergroten van financiële redzaamheid en het zo snel mogelijk oplossen van schuldenproblematiek. Zo mogelijk werken we toe naar uitstroom uit het beschermingsbewind of naar lichtere ondersteuning, zoals budgetbeheer.”

De betrokken kantoren zijn De Bewindvoerder, Kompas Zuidlaren, Kwadraat bewindvoering en budgetbeheer, Masis CBM en Senturra Bewindvoering.

‘Komst XXL-bedrijven naar Westerlee onzeker’

ERIK VAN DER VEEN

WESTERLEE Het is nog geen uitgemakte zaak dat bij Westerlee of op andere plekken in de ontwikkelingszone rond de A7 en N33 nieuwe locaties komen voor datacenters of andere ‘XXL’-bedrijven.

Dat stelde gedeputeerde Mirjam Wulfse (VVD, ruimtelijke ordening) woensdag in een debat met de Groninger Staten over de toekomstplannen waarover zij in gesprek is met de drie gemeenten rond de A7 en N33. Een eerste voorzet daarvoor ligt nu ter inspraak bij de bevolking van het gebied.

Dat zorgt vooral rond Westerlee voor grote onrust. Bewoners vrezen de komst van bedrijfsvestigingen van 20 hectare of nog groter. De politieke bestuurders van de provincie en gemeenten zien daarvoor plekkings de A7; niet alleen bij Westerlee,

maar ook in de Tussenklappenpolder bij Zuidbroek.

Zes insprekers uit het gebied rond Westerlee protesteerden woensdag in een Statencommissievergadering. Maar volgens Wulfse is het nog een open vraag of zulke XXL-locaties er ook echt gaan komen. „Het staat helemaal niet vast dat op bepaalde plekken een mogelijkheid moet komen voor een heel groot bedrijf”, verzekert de gedeputeerde. Uiteindelijk is het aan de gemeenten om daarover de knoop door te hakken.

Hans Olthoff van de Stichting Geen Draagvlak neemt namens tweehonderd inwoners van Westerlee, Scheemda en Meeden stelling tegen de ‘verdozing’ van het gebied. „We zitten al met mijnbouwschade door de zout- en gaswinning, we kregen windmolens in de achtertuin en we vrezen voor de opslag van stikstof in lege zoutcavernes en de extra winning van pekkel voor productie

van lithium voor batterijen. Blijf van dit gebied af en laat het hier zoals het nu is.”

Ook veel partijen in de Staten hebben moeite met dit onderdeel van de toekomstideeën voor de A7/N33-ontwikkelzone. De politiek worstelt toch al met de vraag of er in de provincie eigenlijk wel plek moet zijn voor megagrote centra voor de opslag van computerdata. Zulke hyperscale-datacenters vreten stroom en ruimte en leveren relatief weinig banen op.

Vooral VVD en Groninger Belang zien grootschalige bedrijvigheid juist als een broodnodige economische versterking voor Oost-Groningen. GB-fractievoorzitter Bram Schmaal deelt de zorg voor het landschap. „Maar we moeten ook zorgen voor nieuw perspectief. Hoe voorkom je vergrijzing? Door te zorgen voor nieuwe banen die jonge mensen in het gebied houden.”

‘Wij maken van Oost-Groningen de maakregio van het Noorden’

Makeport Mercurius is in een stroomversnelling gekomen. Over twee maanden moet de innovatiehub op het oude Philipsterrein in Stadskanaal de eerste studenten verwelkomen.

LUUK SPORREL

In de voormalige kantine van de Philipsfabriek is het koud, maar het deert de drie aanwezigen niet. Martin van der Leest (Sealteq), Erik Vos (Witec) en Maarten van der Vlist (Dok4) zijn blij dat drie jaar doorpakken vruchten afwerpt.

Recent kregen ze de laatste subsidie die ze nodig hadden van Toukomst, onderdeel van het Nationaal Programma Groningen. Eerder legde de Regio Deal Oost-Groningen, Leader en het Gebiedsfonds Stadskanaal op Zon geld in het laatje. Over twee maanden komen de eerste leerlingen naar de innovatiehub Makeport Mercurius.

Het gebeurt allemaal op de grondvesten van het oude Philipsterrein, waar ooit 3000 mensen werkten. Van der Leest voelt de energie nog die eruit straalt. Veel bedrijven uit de regio vonden er hun grondslag, menigeen heeft er meters gemaakt. Van der Vlist: „In deze kantine heb ik Sinterklaas nog gezien.”

De eerste leerlingen zijn die van de GAP-academy van Dok4. Zij volgen een traject om mensen snel aan het werk te helpen. De oude kantine is nu nog leeg, op een hoogwerker en wat slooppuin na, maar Van der Vlist ziet het al voor zich. Het liefst bouwt hij in de voormalige kantine een voorbeeldhuis waar de mensen van GAP allerlei ambachten in een echte situatie leren.

Aan vaklieden is een schreeuwend tekort, GAP wil in Makeport jaarlijks zo'n zestig tot honderd mensen opleiden, zegt Van der Vlist. „Wij leiden mensen op in alles wat er rondom en in het huis moet gebeuren. Van schilders tot loodgieters Er

Martin van der Leest, Maarten van der Vlist en Erik Vos (v.l.n.r.) in de voormalige kantine van Philips. FOTO HARRY TIELMAN

is werk zat.” Intussen werkt Avitec aan het opleiden van mensen in de infrastructuur.

Het is het topje van de ijsberg. Van der Leest wijst naar een ander gebouw: de voormalige kantoorruimtes van Philips. Daarin komen werkruimtes waarin studenten en bevlogen startende ondernemers kunnen werken aan innovatie-opdrachten vanuit de maakindustrie.

„We willen voor meer werk zorgen”, zegt Van der Leest. Hij ziet het als sleutel om ook de sociaal-economische problemen in de gemeente aan te pakken én om Stadskanaal aantrekkelijker te maken voor jongeren. Een derde van hen verwacht te vertrekken uit Stadskanaal, bleek uit een onderzoek van de gemeente. Jongeren zien te weinig opleidings- en werkkansen om hun ambities waar te maken.

De kansen zijn er echter wel, ziet

Van der Leest. De regio kent een aantal grote bedrijven die nationaal en internationaal actief zijn. „We gaan opdrachten uitzetten voor innovatie. Ze gaan nieuwe dingen ontwikkelen en starten. Ook kleinschalige productieprocessen. Wij begeleiden ze daar op alle vlakken mee.”

Dat betekent niet alleen technische tips, maar ook hulp bieden met het aanvragen van de juiste leningen en marketing. Dat kunnen de studenten en start-ups ook in samenwerking met elkaar doen. „Wij roepen ook lokale mkb-bedrijven op om contact te zoeken met Makeport om te kijken wat we samen kunnen doen.”

Zo bouwen zij ook gelijk hun netwerk op. „We versterken het mkb en zorgen voor nieuwe verdienmodellen voor iedereen. Wij maken van Oost-Groningen de maakregio van het Noorden.”